

№ 23.
An. IV
1880.

Gherl'a
29 Jun.
11 Iuliu.

AMICULU FAMILIEI

Apare una-data in septimana — Domineca. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pe unu semestra 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestra 7 franci — lei noi.

AVEA DOI OCHI ALBASTRI

Avea doi ochi albastri cu dote atelziore,
Ce respandescu lumina din sferele ceresci ;
Si buze dulci de miere, subtiri si rumeiore,
Ce rara numai prin lume se 'ntempla se-'ntalnesci ;

Si o iubiam o Dómné ! cum sórele iubése
In flórea visinie unu picuru cristalinu,
Cum dulcea cantarétia, ce-'n campuri círipesce,
Iubesc auror'a cu disculu de rubinu.

Dar' vai ! abíe in diorii placuti ai fericiei
Cându vream se gustu viétia din sinulu ei iubitú,
Unu angeru o rapesce in plaiulu nemuririi
Lasându in alu meu sufletu unu doru nemarginitu.

Iubire fára margini si fára mangaiere,
Ilusii dragalásie, ce sinulu mi-ati implutu,
Voi nu poteti se scergeti profund'a mea dorere !
Iubescu si vai ! in lume amoru-mi e pierdutu ;

Cá-ci te-am pierdutu copila ! cum vedu pentru vecia,
Si totusiu suntenu ambii : eu, vai ! cu doralu teu, —
Ér' tu coló in ceriuri in sant'a vecinicía
Ésti insoçita draga, eternu de gândulu meu !

V. B. Muntencesu.

Reservistulu.

— Noveleta originala. —

(Fine.)

Nu apucáse încă cárdulu róndunelóru a pribegi,
nici frundiele a se ingalbéni, cându se facú oránd'a
serbatorésca, cá-ci cocón'a Liz'a implinea nouaspediece
ani in verst'a ei.

Afara din orasiu la gradin'a ce 'avea d-lu Bujoreanu se intr'unira cei poftiti, si acolo se si tienú o vesela ospetare. — Erá o icóna senina bucuri'a din aste fácie tinere, ce pluteau cá umbre in siarfulu luminei — dupa sunetele musicei, cu cari echoulu impreuná chiuturile sbardalnice ale tenerimei. — Cei mai trecuti in ani se desfatáu de dupa mese aducându-si aminte si ei de acele ceasuri nepretiuivere, cari nu se intorcu decátu odata in viétia, si care nu le mai intimpini, dupa cum nu póte intimpiná cinev'a juneti'a trecuta.

De odata se audi unu tipetu, si toti alergara spre fundóne unde da canalulu. — Si unde erá mai periculosu, la breulu inaltiatu ce aruncá povoiulu de apa pe lopatósele róte ale morei, li se infaçisíá o privelisce ingrozítóre. — Unu bietu copilu pe care amar'a serafia 'lu indemnase a pescuí, se aflá de-odata cu tiernulu pravalitu sub petiore-i, si mânatu cá de furii in vertegiulu apei.

Nime nu sciá de ce se prinda, asié li se zabuni-sera mintile. — Nu erá nici luntritia, nici alta unélta cu care se-i sara in ajutoriu, — ér' a sarí dupa elu in apa ar' fi fostu totusiu o pré mare filantropia, cá-ci erá unu teneru din clas'a poporului de josu. In desiertu se facura fagadueli de bani, indesiertu 'si frementá Liz'a

mânile — nu eră scapare, — copilulu avé se piéra sub ochii mai multoru ómeni ce alte dáti 'si iscaliau numele cu fala in cutare colecta pentru nisce inundati, — scapati de focu, — séu amenintati prin fómete.

Mai aparurá de câteva-a-ori conturile unui corpu, apoi se facú o tacere in care mai ca se audiáu palpitarile animeloru. — In momentul din urma sosi Petru. Cu unu surisu amaru mustrá pe toti, si pâna a nu se prinde de veste, sarí in apa.

Statusé cãm lungu tempu ascunsu sub apa — mai ca incepura alu cârtí pentru nesocotit'a-i fapta, — candu esi din loculu celu mai periculosu alu vertegiului, portandu, pre braçie baietulu mai mortu. — Sarira acum cu micu cu mare spre a ajutá, — inse lauda numai dómneloru, prin ele 'si revení flacaiasiulu in fire.

Petrecerea 'si luáse voia buna dupa asta intreprumpere, si póte in virtute indoita. — Ins'a-si Liz'a invoiosiata cá nici candu nu crutiá glumele ce loviáu in Jancu pentru dovedirea voiniciei in ceasulu de potea.

— Pune-me la proba! dise elu cu totu timbrulu unei dragoste pasionate.

— „Ai fostu!“ — respunse ea cu sîretia.

Elu stáruí mai cu inadinsulu, — cá-ci ce scí! óre nu potea se se gate asta scena dragalasia cu o logodna?

— „Fia déca ceri — respunse ea. — Ai gresitu de multe ori, — nici asta data n'ó se te incaruntiesci, cá-ci cu mustrarea te-ai stricatu de multu. Nu-i asia?“

— Liza spune-mi, pentru d.-t'a facu totu . . .

— „Lasa . . . aceste suntu numai galanterii si cu mine nu s'au potrivit ele nici candu. — E vorba acum se prefaci unu pecatu in virtute, déca voiesci a trece mai multu cá de unu lauduros. — Ai vatematu in modu necavalerescu pe cenev'a . . . si inca fara cauza.

— „Si pe cine óre?“

— „Pe unu mojicu — vei dice dupa datin'a d.-t'ale, inse totu atát'a, — eu pretiuescu meritulu, éi' nu rangulu. — Petru e celu vatematu; Petru care in cretinismulu lui v'a datu pre toti de ocara, sarindu singuru pentru de a scapá unu sufletu din ghiarele mortii . .

— „Bah! se loví elu cu dosulu palmei — e multu pentru mine a cere iertarea lui pentru o nevinovata observare, inse déca 'mi fagaduesci flórea din peru, voiú face-o cu dragu.

Societatea devenise frapata de cutezarea temeraria a tenerului, si de tacerea Lizei ce-lu mesura cu intrég'a ei mandria fetiorésca.

Atunci unu individu din societate voiú a schimbá situatiunea si cerú istorisirea intempleriei. — Molli in limbuti'a ei ó spuse fara picu de crutiare, si indata se dechiarara ca Jancu este fórte vinovatu.

Elu in strimtorarea, ce si-o aduse prin infumurat'a-i nesocotintia, mai gasí o léca de minte — a trage adeca intempleria in gluma, si a cautá pe Petru pentru a ciocni unu paharu de fratia si impacare. — Inse Pe-

tru nu eră nicairi, cum se ivisé asia si disparusé — nevediatu de nime.

Mai eră o septamana . . . trei dile . . . doua . . . un'a pâna la despartire; ba sosise si clip'a din urma in care se gâcfa la ori care cá este cuprinsu de intristare.

Si nu eră de a se mirá de acést'a! — Petru a fostu in josu, Petru in susu, elu a platitu dupa poteri bunavointi'a cu care 'lu tractase gazdele s'ale, — a platitu si totu s'a mai tienutu cu sufletulu deobligatu loru.

Despartirea a fostu un'a din acelea ce nu-au de lucru cu inchinari moderne, ci in firea romanului dau o tiapena stringere de mana — unu „remaneti sanetosi“ si apoi cei ce pléca iau drumulu, iara ceialalti i-i petrecu cu ochii.

O despartire de astea precumpenesce ori care alt'a in lume prin sentimentulu si prietenia-i neprefacuta ce-ti lasa pentru veci o mangaiósa aducere aminte.

In duminéc'a ce urmá, tocmai pre candu ómenii de rendu esiau dela beserica, éra cei mai de frunte si invetiatii se porniau la visite — atunci intrá unu tineru elegantu in curtea lui Bujoreanu, conducúndu o dama mai betrâna cu care semená in modu pronunciatu.

Liz'a in obiceiulu ei esi spre intimpinare fôr' a se sfii catusi de puçinu de maneele sufocate, séu de siurtiulu ce portá. — I crediúsé de straini, si totusi nu pareau a-i fi necunoscati, cá-ci pasiau cu pré multa siguritate. — Esise si mam'a Lizei, — nu-i cunoscea nici ea. Inse candu salutá junele, iara fét'a pasi indereptu intrebându: — „Petre — Domnule — tu esti?“ — atunci se lamuri.

— „Eu da! respunse elu cu-o mladiósa inclinare eu suntu acelu Petru, ce-a avutu norocire a petrece mai multu cá doua luni la d.-vóstra; suntu Dr. Petru Trionu, si acést'a e bun'a mea mama, ce ins'a-si doresce a ve multiamí.

— „Ne-ai insielatu domnule! — dise dóm'n'a Bujoreanu intindiendu-i mân'a, — nu-ti siede bine. Dara de ce ai facutu-o acést'a cu noi?“

— „De ce? Vedeti dómna, am si eu cá totu omulu unu feliu de apucatura, prin care câscigu cunoscenti'a ómeniloru. Cine scie déca mi-asi fi spusu numele, ce idei v'aru fi opritu póte a-mi aretá ace'a afectia binevoitóre de care ne bucuraramu impreuna. Asiu fi fostu pentru d.-vóstra unu „óspe neplacutu, éra pentru mine . . .“

— „Ei ei! pentru d.-t'a potrivitus'oru óre cele petrecute la noi? 'Mi vinu in gându si me rusínu . . .“

— „Numai ast'a nu — intrerupse mam'a d.-rului cu blandétia. — Ddieu a voiútu se se intemple asié, cá se am' si eu intrég'a bucuria a vietiei — adeca déca si d.-vóstra mi-ti noroci cu o nora cum este cocón'a Liz'a, harnic'a ffica a unoru parenti de lauda.“

Si Liz'a a dísu ca vré, — si parentii ó sarutara pentru intielépt'a ei alegere. — In tómna candu mustulu

fierbea în vase, se serbă o cunună veselă. Eră a cocónei Bujoreanu cu Petru, care se arătă acum în fasonulu seu elegantu, cá mirele fericitu a junei amabile, si cu acelu sufletu seninu, ce scie ca corón'a vietiei este stim'a si nu — averea.

Jancu fú celu de-ântăiu care închină în sanetatea tinerei pareche si erău miscătoare vorbele lui, cá-ci erău rodulu unei stramutari temeinicé. Trionu pricepú si-i intinse man'a cu o ténuta sincera si cavalerésca, prin care ins'a-si resfaçiat'a Molli înca fu ademenica.

— „A fostu noroculu mai mare cá fét'a!“ — dicea limb'a luméi, — iară ómenii cinstiti recunosceau cá darulu lui Domnedieu numai acolo se cobóra, unde se face cunun'a de animi, si nu de órbe interese.

În mosiór'a curată si bine ingrigita se arătă Liz'a si de ruga si de fuga. — Se prindea cu harnicia si în bucataria, curte si gradina, cá în sala impregiurulu ospetiloru, ce erău uimiti atâtu de graçia tinerei femei, câtu si de renduial'a casei ei, si a acelu interesu vîu cu care apretiuia ori ce amenuntu ce stă în vocatiunea barbatului ei.

Dr. Trionu cu renumele seu bunu, si cu iubitórea stima a soçiei s'ale — se credea de celu mai norocitu omu pre rotogolulu pamentului. — Ridea adese de tempulu candu portase pusc'a si opincile, dar' ridea mai dulce de momentele cându, voidu elu a tainui cev'a de iubit'a s'a Liza, luasesé o fisonomia mută si nesciutóre. — Totu de atâtea ori în intrabá ea cu o dragalasia amenintiare: „de! de! frate, nu cumv'a vrei se iei delá începutu rolulu rezervistului?“

Emil'ia Lungu.

PETULANTULU.

Comedia în 5 acte
de

Augustu Kotzebue.

(Continuare.)

SCEN'A II.

Fridericu, Domnulu Langsalm: (dormindu)

Fridericu:

Asia! asia cugeti d.-t'a matusia. Inse déca va vré Ddieu, vei face socotél'a fora mine. Asia dara mane, mane pana în diua? prin urmare nu e multu tempu de perdutu. Dar' ce me cugetu-eu atât'a voiú fugi înca astadi cu Babetta, numai déca s'ar' invoii. — Déca asiú avé tempu celu puçinu de unu patrariu de óra pentru de a-i demustrá amorulu meu, si periclulu care o amenintia. Ce me opresce cá se nu o facu acum'a în minutulu acest'a? Unchiulu care dórme aici? pe acest'a 'lu voiú delaturá îndata (se cugeta puçintelu apoi 'lu prinde de mana) Unchiule! iubite unchiule!

Langsalm:

Ce votti? Ce s'a intemplatú érá?

Langsalm:

Au trasnitu.

Langsalm:

Asia! si unde?

Fridericu:

Aici în casa.

Langsalm:

Au tresnitu dóra pe muierea mea?

Fridericu:

Nu, inse tóta cas'a e în flacara.

Langsalm:

Atunci dar' trebue se fugimu.

Fridericu:

Inse treptele au începutu a arde.

Langsalm:

Ddieule! cum ne vomu scapá dar' viéti'a?

Fridericu:

Trebue se fugi pe ferésta.

Langsalm:

Eu, si pe ferésta!

Fridericu:

E tempulu se fugi, nu simtiasi fumulu?

Langsalm:

Da, da, mi se pare cá-lu simtiescu.

Fridericu:

Pentru ace'a grabesce-te.

Langsalm:

Mi-voiú frange gátulu.

Nu crede, aici catra gradina, teras'a nu e înalta, si sub ea e unu pomu de orangie, care 'lu poti ajunge cu petiórele.

Langsalm:

Dar' déca voiú frange crengile pomului?

Fridericu:

Totu atât'a, matusi'a de siguru mai bucurosu va suferi daun'a causata prin frangerea pomului decâtu periclitarea consociului ei.

Langsalm:

Audi nepóte, acést'a e înca o întrebare mare.

Fridericu:

Asia dara mai bine voesci, cá se ardi aici? Eu me ducu.

Langsalm:

Nu, nu, eu nu voescu se ardu aici; ajutá-mi cá se scapu.

Fridericu:

Fórte bucurosu. Sui pe scaunulu acest'a.

Langsalm:

(se sue.) Trebue se si saru afara?

Fridericu:

Nu simtiasi nemica? Fumulu se totu maresce.

Langsalm:

Da, da simtiescu cum me ustura la ochi.

în ruinele acestui castelu se întimplase orecându o tragedie între doi cavaleri pentru o dama. Ambii cavaleri morira, é' dens'a vediéndu acést'a nebuni. . . .

Georgin'a avea mare placere spre totu ce érá miraculosu; — ea audise istori'a unei fantóme ce petrece în ruine. Acést'a istorióra o enará si guvernantei. — „E adevéru!“ disé ea, „cáci si económ'a nóstra inca mi-a spusú cá tatalu ei a vediutu fantóme între aceste ruine. Dar' vino se mergemu si noi astadi acolo, cá se vedemu cá dreptu e ori ba!“ disé Georgin'a catra guvernanta.

Ruinele castelului Dunholm erau de o însemnatate istorica, asié în cátu mai tóta lumea le cercetá. Lordulu de mai înainte în anumite dile permitea ori-carui strainu se le viziteze, dar' lordulu actualu a fostu opritu ori cui de a le mai visitá.

— „Dar' cum vomu poté intrá în ruine?“ întrebá Gwendoline pre Georgin'a.

— „Bine! eu sciu unde se afla chieile; mergu se le aducu!“

— „Dar' trebue se ceri concesione dela lordu!“ disé Gwendoline.

— „A! pentru-ce?“ — si cu acést'a si intrá în biblioteca si folosindu-se de absentia parintelui seu luá chieile si cu acést'e plecára.

Ele intrará în ruine prin o usia sutterana, ce se aflá în apropierea castelului. Vistára tóte apartamentele ruineloru, laudandu o parte si alt'a. Ici díceau cá a fostu odinióra salonulu, colo capel'a familiara; de alta parte loculu unde primiau óspetii si cavalerii etc. — Intrára si mai în launtru. . . .

— „Ce? asié-i ca nu am vediutu neci unu spiritu séu fantoma!“ — disé Georgin'a.

— „Nu suntu, cáci în giurulu nostru este Ddieu!“ i respunse guvernant'a.

Intre aceste audíra unu sbieratu departatu.

— „Ce se fia? e unu spiritulu, e o fantoma?“ disé Georgina. — „Se esímu de aici, se esímu!“

Unu alu doilea sbieratu se audí.

— „Dar' credi acum?“ — întrebá Georgin'a — „cumcá suntu spirite?“

— „Va fi o buha dupa cum se afla de comunu în ruine!“ respunse guvernant'a.

A trei'a óra se audí acél'asiu viersu.

Fric'a le cuprinsé si esíra dintre ruine.

La esíre convenira cu lordulu Darkwood care le aseptá afara, cáci dete de urm'a lorú.

— „Ce insémna acést'a?“ strigá lordulu. „Cine mi-a luatú chieile? — Ce ati facutu?“

— „Oh!“ strigá Georgin'a, „nu-i nece o fantoma!“

— „Esplicati-ve!“ — li disé lordulu.

— „Amu venitu aici“ disé guvernant'a „pentru cá se visitamu ruinele, é' chieile dela aceste inchisori le-a luatú Georgin'a.“

— „Da! eu le-am luatú, tata, — le-am aflatu în biblioteca,“ respunse Georgin'a, „dar' ce e mai multu, noi am auditu si o fantoma sbierándu în ruine!“

— „Ce? o fantoma!“ repeté lordulu.

— „Da!“ disé Georgin'a. „Noi amu intratu chiar' în loculu morminteloru, — acolo amu auditu unu gemetu séu cev'a asemenea!“

— „O! a fostu o buha!“ adausé guvernant'a.

— „Asié este“, intari lordulu „cáci spiritele nu potú traí în aceste ruine.“

Dupa aceste li demandá cá se se întórca în castelu si le opri strinsu de a mai cercetá acele ruine.

Capítulu XXXIII.

Sciri despre lordulu Marcham.

Cele urmátóre se întimplá cu doue dile mai tardiu de cele enarate în capítulu de mai susu. — Orologiulu suná douespredece. — Castelulu Dunholm érá acoperitu de întunereculu noptiei; — o lumina numai mai luciá din bibliotec'a lordului Darkwood (Tollish), care stá adéncitu în cugete.

Elu érá astutu si precautu. Densulu pre ascunsu supraveghiá corespondinti'a lui Pietro, dar' nu succésé nici unuia de a aflá vre-o urma despre esistinti'a Gwendolinei Winter. Incepúra a crede cá a moritu séu a parasitu Angli'a.

În acést'a óra a noptiei cugetá elu atátu la Gwendoline cátu si la guvernant'a ce o avea, apretándu frumseti'a ei distinsa si spiritulu ei înaltu.

Ma intru atát'a se entusiasmase cugetándu la dens'a, încátu érá gat'a a-i cere mân'a. — „Ea de siguru nu me-ar' respinge; ea nu ar' lasá se tréca ocasiunea acést'a! dar' óre nu potú face eu o parthia mai buna?“

Dar' nu numai în chili'a lordului érá lumina, ci si în chili'a guvernantei. Acést'a cetá o epistola. — Ce n'ar' fi datu lordulu si Pietro déca ar' fi sciutu cá persón'a, care o cercáu cu atát'a sete se aflá sub unu acoperementu cu ei!

Dar' óre ce cuprindea epistol'a, ce o cetá acum guvernant'a? — Érá interesanta, — cá-ci económ'a Quillet i comunicá în ea cumcá marchisulu Marcham, dupa voiagiuri de 17 ani, érási a venitu acasa. — „Elu s'a schimbatu intru atát'a încátu abia l'am cunoscutu.“ — i scriá económ'a, — „elu nu a întrebatu nemicu despre d-t'a pana mai éri, cându i spusei cá cum te-am educatu.“

„Ce? . . . a-ti facutu-o dama?“ disé elu.

„Da! d-le, — cá-ci asié pofíra rangulu ei.“

„Ei! a-ti lucratu destulu de nebunesce! dar' acum unde se afla?“

„Ea e o educatória în o familia mare!“

„Bine! dar' . . . mai multu nu-mi amentíti numele ei, ba nici nu-i concedeti a se re'ntórce aici; eu nu vréu se o vediu nece se dau bani pentru dens'a!“

„Dupa mancare — scriá mai departe económ'a în ace'a-si epistola — a venitu la densulu betranulu Orkney si i-a enaratu cum te-am educatu. Me-a chiamatu

apoi la sine și me-a amenințiatu cu alungarea din serviciu, decumv'a asiu cuteză a te mai primî. Grigiesce dara ins'a-ti de sôrtea d.-t'ale si ceriulu se te protêga!"

Dupa recetirea epistolei Gwendoline o aruncă in focu.

Jun'a guvernanta nepotendu dormi se scolă si se preambă prin odaia; in urma stinse lumina si se puse in ferestra. De aci se vedeau ruinele castelului vechiu. Jun'a cugetă la trecutul ei, apoi la starea ei prezenta, la epistol'a amentita mai sus si in urma la sbieratul, ce-lu audi in ruine. — „Ôre buha se fi fostu acolo? eu nu asiu fi crediutu, decumv'a lordulu nu me intariă in opiniunea acest'a. Ce?! nu a potutu fi nici unu spiritu nici fantoma nu me temu chiar' de asiu vedé unu spiritu inaintea mea.“

Noptea eră totu intunecôsa. Orologiulu sună douespredece. O diare de lumina se vedea de-abia printre ruine. Ce eră acest'a? Lumin'a dispară. Gwendoline acceptă se-o mai védia dar' . . . nu se mai aretă. Cine se amble prin ruine pre la ôr'a acest'a?

Capitulu XXXIV.

O nenorocire.

Aprôpe de dominiulu lordului Darkwood se află unu altu dominiu de mai multe mîi de pogône numitu: „Beemont.“ In pregiurulu lui erău aleiuri frumôse, praturi si rituri pline de verdetiuri si inercisiate cu carari! Grădinele erău renumite pentru frumseti'a lor. In midilocu eră o vila escelinta, unica in felulu seu in tóta Angli'a.

Domnulu acestoru bunuri murise cu câteva luni inainte de inceperea istoriei ce o descriemu. Elu lasă dupa sine mai multi fetiori si fete, intre cari trebuia se se imparta acestu dominiu, dar' neinvoindu-se si nepotendu unulu a rescumperă partea celui alaltu, dominiulu acest'a se facu de vendiare.

Multu tempu nu se află nici unu cumperatoriu.

Lordulu Darkwood vent la ide'a că se cumpere elu acestu dominiu si se-lu impreune cu alu seu; dar' audiendu de pretiulu lui se lasă de acesta idea.

Dupa doue dile a si auditu că dominiulu „Beemont“ e cumperatu, si că noulu proprietariu in curundu se va asiedia in elu. — Tôte aceste sciri se audira căm dupa doue dile dela cele descrise mai sus.

Intrebarea ce si-o punea lordulu eră: că cine se fi cumperatu acestu dominiu? Se si pusé si scrise advocatului seu Sutton, că se-i notifice déca scie cev'a despre acest'a. Acest'a i respunse că dominiulu din cestiune l'a cumperatu o dama necesatorita, care nu de multu a venitu din Indi'a.

Dupa o septemana si veni agentulu noiei proprietaria si angagiă o multime de servitori si facu tôte dispusetiunile pentru de a primî pre dôm'n'a dominiului.

Pietro, că omu astutu, carui'a i placea a sci tote noutatile mai inainte decâtu toti, facu cunoscintia cu

acelu agentu si află dela densulu cumcă nou'a proprietaria e o ereda tenera din Indi'a cu numele Noreis a carei tata nu de multu mori, ér' ea se rentôrce pentru de a remané pentru totu-de-a-un'a in Angli'a.

— „Si cá se se marite! . . .“ adause lordulu in sine audiendu acestea.

— „Asiu vré se sciu déca e fidentiata?! la din contra voiu probă noroculu, de ar' fi ori câtu de urita, ea trebue se fia avuta!“

— „Ace'a nu ar' fi rea parthia pentru d.-t'a!“ adausé Pietro.

Catra finea lui Martisioru sosi nou'a domna a dominiului de „Beemont.“ Lordulu audi despre gal'a ei cea mare, despre multimea averei si a servitorilor sei.

„I-i voiu face vediut'a impreuna cu fiic'a mea.“ — dise lordulu. „Apoi indata ce voiu face cunoscintia cu ea, me voiu folosi mai desu de ocaziune!“

Dreptu ace'a si intră in chili'a fiicei s'ale, — o chiamă la sine si o instrua la tôte formalitatile unei visite.

Dupa ace'a ambii 'si facura toiletele necesarie pentru visita si suindu-se in trasura plecara. Noreis inse, — dôm'n'a dominiului amintitu, — togmai nu eră acasa, si asié ospetii lasându-si cartile de visita se reintorsera.

— „O voiu mai visită odata“ — 'si dise lordulu — „dar' numai singuru. Me miru cum de nu mi-a datu Domnedieu o feta mai istetia, de esemplu cum e guvernanta, cu care mi-ar' fi onóre a merge ori unde!“

Elu uită cumcă Georgin'a intru tôte i eră lui asemena.

In lun'a lui Apriliu dan'a Noreis reintôrse lordului visit'a. Acest'a inse eră absentu la re'ntôrcere aflându-i cartea de visita, se facu si mai curiosu si pentru ace'a se si decise a-o surprinde numai decâtu cu o noua visita.

Elu aflăse că tatalu ei a fostu unu domnitoriu mare, care 'si câstigăse averi colosale in Indi'a, si cari averi remaseră acum fiicei s'ale Noreis. Acest'a eră inca si juna, frumôsa si culta in adeveratulu intielesu alu cuventului; se decisé direptu-ace'a a-o peti. — Dar' cunoscintia cu acesta dama inalta o facu elu intr'unu modu deosebitu care nu l'ar' fi potutu prevedé nici cându.

. . . . Georgin'a impreuna cu jun'a guvernanta aveau datina de a se preambă mai in tóta diu'a in parculu din apropiarea dominiului vecinu. Preamblarile loru le faceau calari, insocite fiendu numai de unu sêrvu. Guvernanta eră o calarétia buna si instrua si pre elev'a s'a.

Intru-o deminétia frumôsa a lunei Aprilu se otarira deci ambe junele de a calari pâna catra Srevsburg. Aci 'si schimbara caii si calarira in entusiasmulu loru mai departe. Calulu pre care calariă guvernanta eră vioiu si căm selbatecu. Plecara ambele spre aleiuri. Din departare li se aretău castelulu si dominiulu lordului; dar' se vedé si Beemontulu.

— „Asiu avé mare placere a vedé pre acésta dama mare, pre Noreis!“ — dise Georgin'a catra guvernánt'a s'a; „trebue cá e frumósa!“

— „Asié credu si eu,“ replicà guvernánt'a; — „dar' nu crediu se fia Beemontulu asié de frumosu cá si castelulu nostru!“

— „Firesce cá nu! Dar' . . . me miru cum de nu s'a casatoritu Noreis. Ah! de asiu sci cumcà ar' farmecá pre tatalu meu, atunci asiu urgisi-o!“

— „Lordulu Darkwood póte se se casatoréscu, dar' pentru aee'a soçi'a lui trebue se-ti fia amica nu inimica si rivala!“ reflectà guvernánt'a.

— „Ba! tatalu meu nu se va insurá! eu trebue se fiu dómn'a castelului Dunholm, pre candu de s'ar' casatori Ce e dreptu acum 'mi sci pretiui viéti'a; acum poleindu-me puçinu, sci u a pretiui ace'a ce despretiuiám mai înainte!“

Guvernánt'a nu facù mai departe nici o observa-tiune.

Beemontulu erá incungiuratu cu unu muru nu pré inaltu ér' intrarea lui o formá o pórtu de fieru.

Densele calarira pana aprópe de pórt'a acést'a, care de-odata se deschise si o dama insoçita de doi servi calari le nitimpinà.

Acést'a aretare repede si neasceptata precum si fálfairea vestmentului ei, facura de se spariá calulu pre care calariá jun'a guvernanta, care pre lánge tóta desterritate ei in calaritu, fú aruncata la pamentu. Georgin'a stá lánge ea cá petrificata. Dam'a straina sari de pe calulu ei si se apropia de Gwendoline. Numai decátu si trimise pre unu servitoriu, care o insoçiá, se chiamo unu medicu, ér' celui alaltu servu i ordoná a duce pre jun'a guvernanta in cas'a s'a.

Apoi intorcându-se catra Georgin'a i dise: — „D-t'a vei binevoçi a spune lordului despre nenorocirea intem-plata, dar' totu-odata i vei impartasi si ace'a cumca eu Noreis voiu portá grigia de jun'a acést'a pâna ce se va face deplinu sanetósa.“

Acésta fama causá lordului mai multa bucuria decátu superare.

— „Acum“ 'si dise elu „'mi va fi mai usiora intrarea in castelulu Beemont. Eu voiu merge acolo desu cá-ci acést'a va aretá cumca sum fórte inrigitu de starea acestei june?! Voiu lasá se-mi insieale calulu si voiu plecá spre Beemont cá se-mi vediu vecin'a!“

(Va urmá.)

P. J. Grapini.

Din Bucovin'a.

(Fine.)

Din cele instrate mai nainte in privinti'a fondului religionariu gr. or. din Bucovin'a póte se-si inchipuésca fie-care cátu de usioru este cá se ajunga vre-odata cátev'a mfi din acelu fondu in scopulu infintiarí unei scóle romanesci de fetitie in acésta tíera.

Dara romanii bucovineni aru trebui se scie deja de multu ca nu se afla in „Scharaffenland,“ unde sboru

paseri fripte prin aeru, ei ar' trebui se n'ascepte cá se li se totu dee din plinu, ci se faca si ei odata cumuf ace lumea, se invetie din esemplele altor'a. — „Cati-va barbati romani, locuitori in Clusiu, inspiráti de ide'a sublima si salutaria de a inaltia pe femeia la rangulu cuvenitu ei alaturea cu noi — atatu dupa legile naturei catu si dupa a evangheliei si totu-odata in interesulu nostru strictu nationalu, asuda si muncescu de cati-va ani la infintierea unui fondu pentru o scóla romanésca de fetitie acolo in locu. 1)“ Asuda si la noi in Bucovin'a cineva pentru o ast'felu de idea sublima si salutaria? . . .

Sublima si salutaria-i acésta idea, cá-ci sciutu este odata pentru totu-de-a-un'a, cá mam'a-i ace'a, care implanta in inim'a micului cetatienu simtiementulu, ce-i servece mai apoi de motivu conducatoriu in totu decursulu vietii s'ale. Mame, deci formati-ve mai 'nainte de tóte romaniloru bucovineni, daca voiti cá mai apoi se aveti barbati de „esceptiune laudabila.“ Iara pentru mame in intielesulu vostru ve trebuescu scóle nationale de fetitia, in cari acestea numai decátu trebue crescute in amorulu patriei, in cultulu nationalitatiei si alu mandriei nationale.

Neavendu inse ast'felu de scóle, ce se incepemu? . . . Imi pare reu de „Arborós'a,“ pentruca vedu cumu sub umbr'a recreatorié a pomului ei trei-spre-diece auditori de teologie depunu votu solemnu, cá la plinirea tempulului, fie-care dintre ei se procure „classicii romani,“ inaintandu-i cá presentu de mirésa aleasei inimei s'ale. Acésta decisiune, fia ea ori si cum judecata, in fapta póte avea rezultate. Cá-ci daca fie-care teologu absolvatu bucovinenu — cu ocaziunea pasinului casatoriei — pe langa sculele si odórele, ce le ofera cá presentu de mirésa — ar' avea bunavointi'a a-i presentá aleasei s'ale „classicii romani“ séu alte carti romanesci desceptatóre si folosítóre si vre-o fóia periodica literaria acomodata inimei si simtiementelorú s'ale, si daca si respectivulu insuratielu insusi ar' tiené celu puçinu o fóia politica romanésca, atunci capitalulu nostru s'ar' inmultu din di in di, pentruca din punctulu meu de privire prea adeverate suntu cuvintele d.-lui Baritiu, carele dice: „A simti si-a cugetá romanescu ne invétia, numai press'a romanésca!“ In modulu acest'a preotesele — mame — bucovinene s'ar' altu asia dicúdu in simtiementele romanesci, ar' sci straplantá aceste simtieminte si mai departe si ast'felu lips'a scólei ar' fi in cátv'a suplinita.

Pe langa acést'a, daca si preotii cei mai in etate ar' avé ambiitiunea de-a se grupá pe langa stégulu „societatií romane“ din Cernautiu, si déca membrii acestei societati — in lips'a unui organu de publicitate romanescu bucovinenu — sar' uní prin unu organu romanescu din Transilvani'a séu Romani'a; daca mai departe restulu preotiloru, cari nu voru se fia membri la „societate“ — la conveniri ocasionale festive, precumu la serbári de dile onomastice, la nunti etc. . . . s'ar' intielege inca, se se unésca in idei si simtieminte prin foi romanesci acomodate; atunci cu buna séma ca viéti'a romaniloru bucovineni ar' devení mai fericita si faci'a posomorita — ce-o are astadi tíer'a nóstra — póte cá preste cáti-va ani s'ar' mai invesele.

M.

1) „Observatoriulu“ nr. 18 anulu curentu.

REVISTA.

Adunarea generala a Asociatiunii transilvane de estu tempu are se fia forte momentosa, nu numai pentruca in estu anu se intrunesc pentru antaia data in cetatea pre acareia campia estinsa si-a datu ultimulu respriu glorificatoriu lu numelai Romanu Mihailu Ero-ulu, ci si pentru ca cu acesta ocaziune voru se se iee dispositiunile necesarii pentru redicarea unui monu-mentu in memori'a laureatulu poetu alu natiunei romane Andreiu Muresianu, — si pentru ca acesta adunare va ave de-a face alegerea noiloru dignitari si a noului comitetu administrativu alu Asociatiunei, precum si de a introduce unele reforme in Regulamentulu Sectiuniloru scientifiche ale Asociatiunei — reforme necesarii intre altele si pentru esirea mai desa a Analiloru Asociatiunei; si in urma cu acesta ocaziune, pre langa unu balu splendidu, va se se aranjeze si o excursiune la „Chei'a Turdei“ — locu istoricu memorabile.

Literele convocatore la acesta adunare generale suna: — *Nru 120 ex 1880. — ANUNCIU.* —

In virtutea §-lui 21 din statutele Asociatiunei transilvane si conformu conclusului adunarei generali din anulu trecut, aceeasi pentru anulu curentu se convoca prin acesta in orasiulu Turda pe diu'a de 7 augustu st. n. 1880. — Ce-a-ce se aduce la cunoscintia publica invitandu pre toti membrii Asociatiunei a lud parte in numeru catu se pote mai mare la siedintiele acelei adunari. — Delu Presidiulu Comitetulu Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu. Jacobu Bologa V. Presid.

Caletorii pre drumulu feratu se voru impartasi intr'unu scadiementu de 33% din tarifa ordinaria a drumulu feratu; si asié cu unu biletu de clas'a III-a voru pote caletori pre clas'a II. si cu unu jumetate biletu de clas'a II pre clas'a III-a, numai ca pentru de a se pote bucura de acestu favoru voru ave de a se provede mai deinainte cu unu Certificatu din partea Comitetulu Asociatiunei transilvane.

In legatura cu acestea lasamu se urmeze aici si urmatoarea:

Invitare. Adunarea generale a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu convocata fiindu in anulu curgatoriu pe 7, 8, 9 Augustu c. n. la Turda, rogamu cu tota onorea pre toti, cari voiescu a participa la acea adunare, se binevoiesca a ne incunoscintia despre acesta: la adres'a domnulu Dionisiu Sterca Siulutu, pana la 30 Iuliu c. n., aretandu-ne cei cari voru veni cu familia, si numerulu membriloru acestei, precum si tempulu sosirei, — pentru ca se potemu dispune de tempuriu celea de lipsa pentru incuarterare.

Turda, in 2 Iuliu 1880. Pentru comitetu: Dr. J. Ratiu.

Cerculu de lectura „Georgiu Lazaru“ a junimeii romane dela preparandi'a de statu din Zelau — a carui'a conducatoriu e zelosulu profesore romanu D-lu Gavriilu Trifu — si-a tienutu siedinti'a s'a publica de inchiare in 1/13 iuniu a. c. inaintea consiliulu diriginte, a corpulu profesoralu si a inteligintiei romane din Zelau. — Program'a intru tote bene-esecutata a acestei siedintie a fostu urmatoarea:

1. Vorbirea de deschidere a vicepresidintelu Vasiliu Popu prep. III. cursu. 2. „Sentinel'a romana,“ poesia de Vasiliu Alexandri, declamata de Iuliu Popu prep. I. cursu. 3. „Balcescu murindu“ de Mezetti, duetu pe violina produsu de Joanu Tarba prep. III. si Carolu Szilagy prep. I. cursu. 4. „La mortea lui Andreiu Muresianu“ poesia de Justinu Popiu declamata de Vasiliu Popu III. cursu.

5. Cuadrilu-Angot de Eduard Strauss produsu pe fortepianu de Ludovicu Bodu prep. II. cursu. 6. „Stelele“ romantia de A. Flechtmacher duetu cantatu de Vasiliu Popu si Joanu Cionca prep. II. cursu. 7. „Stefanu celu Mare si mum'a lui“ poesia de Justinu Popiu, declamata de Joanu Tarba. 8. „Copilulu“ poesia de D. Bolinteanu, melodi'a de A. Flechtmacher cantata de Joanu Cionca acompaniatu pe fortepianu de Georgiu Korösi prep. II. cursu. 9. „Penesiu Curcanulu“ poesia de Vasiliu Alexandri, declamata de Alexandru Popu prep. I. cursu. 10. „Mersulu Plevnei“ de A. Flechtmacher produsu pe fortepianu de Georgiu Korösi. 11. Vorbirea de inchidere a vicepresidintelu Vasiliu Popu.

Vasiliu Popu preparandu de cursulu III, ca unulu care mai multu s'a distinsu prin declamatiune, a fostu premiatu cu unu taleru, daruitu spre acestu scopu prin d-lu Daniilu Fodoru profesore la scol'a civica din Zelau.

Bradu in diu'a ss. Constantinu si Elen'a 1880. Diu'a de SS. Constantinu si Elen'a descépta in anim'a tiecaru crestinu suvenirea unoru mominte istorice de o insemnatate necontestabila. — In specia pentru gimnasiulu din Bradu si fundatori' acestui institutu, diu'a acesta este o di de mangaiare. Constantinu si Elen'a suntu patronii acestui focularu de cultura. In fiecare anu Representanti'a gimnasiulu, in diu'a de Constantinu si Elen'a, se convoca in siedintia ordinaria, unde in linisce desbatu si controléza administratiunea fondulu si starea invetiamentulu. Astfelu se intempla si in estu anu.

In demaneti'a dilei de Constantinu si Elen'a, Membrii Representantiei gimnasiali din tractulu protopopescu alu Zarandulu in unu numeru frumosu se infacisara la servitiulu divin.

Nu asié fecera inse, membrii Representantiei din protopopiatulu Halmagiu, cari precum altadata, asié si acum absentara cu totii. Pana candu va mai domni ore la noi atata nepasare faja de interesele publice? Au nu vedemu ca singurulu locu, unde mai potemu respira — desi nu deplinu liberu — este scol'a?

Dupa servitiulu divin pe la 10 ore a. m. membrii Representantiei se adunara in sala gimnasiale la siedintia. Voiu se amintescu numai un'a fapta imbucuratoria din siedintia, pentru-ca se nu abusezu de ospitalitatea „Amiculu Familiei.“

Epitropi'a fondulu gimnasialu reporta ca in urm'a daunelor ce au avutu gimnasiulu prin esudari. Comitetulu centralu prin inundaia, din Sibiu i-a votatu 1000 fl., era Comitetulu din Brasiov i-a votatu 2000 fl. v. a. Cu totulu dara o suma de 3000 fl. — Darurile acestea se primira pre langa expresiunea celei mai profunde multiemite si recunoscentie, — ce se inscria si in protocolu lasandu-se ca la tempulu seu se publice si prin diurnale. — Ar' fi de doritu ca si pre venitoriu institutulu din Bradu, care nu sta in conditiiu materiale favorabile, se afle sprigintu materiale generale. — Ca-ci vedemu ca strainismulu — per fas et nefas — se incuiba totu mai multu in aceste tienuturi; — tendentieloru caroru-a trebe se le opunemu teneri, cu anima adeveratu romanesca, cari se pota contrasta tentatiuniloru.

Precandu inca dura siedinti'a Representantiei, pre la 11 ore, tenerimea dela gimnasiu se aduna inaintea gimnasiulu, toti gata spre a-si serba unia serbatoria propria — „Maialulu.“

Diu'a a fostu frumoasa. Elevii institutulu si inaugurara diu'a de serbatoria cantandu inaintea gimnasiulu „Descépta-te Romane!“

Apoi — in frunte cu flamure nationale — plecaramu spre „Podulu Gosiu“ la padure, unde inca din diu'a premergatoria se facuse locu pentru petrecere si dansu. Intre cantece ajunseramu la locul destinatu. Pre la doue ore dupa amedi incepu a se aduna si publiculu, carele fu forte numerosu. Luara parte si o multime de familie magiare. Petrecerea a fostu viala si a duratu pana ser'a tardiu.

Cu acesta ocaziune s'au adunatu pentru bibliotec'a gimnasiulu unu venitu curatu de 43 fl. v. a. Dé ceriulu, ca la anulu se ne potemu petrece érași.

Post'a Redactiunei.

Absenti'a mai indelungata a Redactorelui acestui diurnalu a fostu caus'a de numerulu din 15/27 iuniu a aparutu numai in 22/6 — 1/7 si se expedéza numai acum de-odata cu numerulu acesta. Ceremu pentru scesta scusele gentileloru abonante si onorabililoru abonanti ai diurnalulu nostru, apromitiendu-le suplenirea defectulu prin allaturarea de suplemente la numerii urmatori.

Totu din acesta cauza numai acum se raspunde la epistolele adresate Redactorelui acestui diurnalu.

==== Ceremu re'noirea abonamintelor si solvirea restantielor! ====

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: **Niculae R. Negrutiu.**

Gher'a. Imprimari'a „Georgiu-Lazaru.“ 1880.